

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Cur virgines dicantur empti de terra primitiæ Deo, & Agno? Hi empti sunt ex hominibus primitiæ Deo, & Agno. Sectio VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Virginitas
rara.

Semel amissa
recuperatio
potest.

Quanta sit
eius præstan-
tia.

D. Greg.

Deo propter integritatis donum exhibebant, quasi novum in cælo auditū fuisse propter virginitatis raritatem: rarissimum enim visum est tantam virginum multitudinem repertam in terris fuisse. In eo autem, quod nemo poterat discere eiusmodi canticum, nisi illa centum quadraginta quatuor millia, significatur laudem de integritatis dono conservato nulli beatorum, præterquam virginibus posse convenire: cum virginitas semel amissa recuperari amplius non possit: Et quoniam illa verba, *nemo poterat discere*, indicant aliquem conatum adhiberi à beatis ad descendum eiusmodi canticum; sed propter canticum difficultatem, tum altitudinem non posse, quantumcunque voce contendant illud addiscere, sanè significatur eximia virginitatis præstantia, quippe quæ beati omnes, si fieri posset, habere cuperent, hoc enim est conari ad canticum addiscendum. Itaque tam insignes citharædi sunt virgines, ac tam canoras, sublimésque voces habet, talémque concentum, & harmoniam efficiunt: ut vel ipsi supremi spiritus nequeant, cum illis neque devocis præstantia, neque de concentu musicæ, neque de citharizandi arte contendere. Illustravit hunc locum D. Greg. tertia parte Curæ Pastoralis admonitione 29. *quæquam & ipse quoque legit dicere, non discere. Quodnam canticum, inquit, cantant, quod nemo potest dicere nisi illa centum quadraginta quatuor millia? singulariter quippe canticum. Agno cantare est eum eo in perpetuum præ cunctis fidelibus de incorruptio- ne carnis gaudere: quod tamè ceteri electi canticum audire possunt. Licet dicere nequeant, quia per charitate quidè in illorum celsitudine latè sunt, quanvis ad eorum præmia non assurgat. Hæc ille.*

Cur virgines dicantur empti de terra primitiæ Deo, & Agno?

Hi empti sunt ex hominibus primitiæ Deo, & Agno.

SECTIO VI.

2. Cor. 6. 20.
Virgines pe-
culiari nomi-
ne à Christo
empti.

Paulus.

Terstoll.

D. Ambros.
Virgines ele-
cti præ primi-
tiæ.

I. **D**Ocet Ioannes illa centum quadraginta quatuor millia virginum emptæ fuisse de terra, pretioso scilicet Agni sanguine. Sed quid est, quoddam cum omnes electi empti sint sanguine Agni iuxta illud 1. ad Cor. 6. *Empti enim estis pretio magno*: virgines peculiari ratione empti de terra commemorantur? Sanè crediderim propter summam virginitatis excellentiã dici virgines peculiari nomine emptas à Christo, quasi Christus peculiari quodam modo optimè collocatum pretium sui sanguinis in virginibus tanquam gemmis pretiosissimis emendis arbitretur. Unde merito exclamat hoc loco Pannonius: *O Donum admirabile, o meritum fragili vita excellentissimū, cuius tam præclara est commendatio. Sic nempe empti, segregatique sunt de terra virgines, ut præcipuum sortirentur præmium, & magis Angelis, quam hominibus æquarentur, Deo in primis accepti.* Nec verò hic locum habet, quod scribit Tertullianus in libr. de habitu muliebri, abundantiam contumeliosam esse in se ipsam, eo quod multitudo mercium, quantumcunque pretiosæ sint, eandem pretium, ac valorem minuit: non inquam, hic locum habet. Quanvis enim tam multi virgines apparuerint, videlicet centum quadraginta quatuor millia, nihil propterea de alicuius eorum pretio detractum est, sed unusquisque ut gemma pretiosissima emptus est pretio magno à negotiatore cælesti. Præterea cum Ioan. ait, *Hi empti sunt ex hominibus*, lætabundus, imò & quasi iactabundus loquitur, lætat utque tam pretiosas virginum gemmas è terra emptas fuisse, & quodammodo Angelis sanctè insultans, simulque uniuerso hominum generi gratulans, atque præ gaudio gestiens, ac triumphans ait: *Hi empti sunt de terra: & paulò inferius:*

Hi empti sunt ex hominibus. Sed cur primitiæ dicuntur? D. Amb. ad paucitatem refert, quamvis locum generatim de electis intelligat. *Per primitias*, inquit, *fructus electi designantur: nam sicut*

ex multitudine fructuum parua primitia Deo offerebantur: ita ex multitudine populorum paruum numerum electorum eligitur, qui ab Angelis Deo in templo gloria celestis offertur. Quae ratio etiam virginibus accommodari potest, qui propter paucitatem primitiae sunt coparatione electorum, atque adeo non iam tantum primitiae omnium fructuum, sed leuissimorum fructuum primitiae appellari debet. Secunda ratio est propter virginitatis excellentiam: sunt enim primitiae optimi omnium fructus. Tertia est, ut indicet Ioannes propter virgines Deum reliquis omnibus fidelibus benedicere, beneficiaque conferre, (quod maxime ad virginitatem commendanda pertinet) quemadmodum primitiis fructuum Deo oblatis reliqui omnes fructus quodammodo benedicantur & terra ipsa, arbor & sive fecunditate consequantur, iuxta illud Prou. 3. *Honora Dominum de tua substantia, & de primitiis omnium fructuum tuarum, & implebuntur horrea tua saturitate, & vino torcularia tua redudabunt.* Quarta. Quoniam primitiae soli Deo offerenda referuabatur: ita enim virgines integritate carnis illibata Deo seruant. Quinta. Quoniam sicut idcirco Deus sibi offerri praecipit primitias fructuum, ut hac testificatione eum homines etiam omnium auctorem profiteantur, ita virgines cum carnis suae integritatem Deo offerunt, profitentur Deum esse omnium spiritualium donorum effectorem, qui potuerit tam excellens virginitatis donum hominibus largiri.

Propter illos reliqui fidelibus benedicunt. Prou. 3.

Deo donorum spiritualium effectorem profitentur.

Sexta. Offeruntur virgines Deo tanquam primitiae non fructuum tantum, sed etiam spoliiorum: sunt enim virgines opima quaedam spolia, quae Christus mundo detraxit, & quoniam ceteris spoliis videntur excellere, idcirco primitiae spoliiorum appellari possunt. Delectari autem Deum spoliiorum primitiis, perspicuum est ex urbe Hierico, quam sibi consecrari Dominum voluisse tanquam primitias spoliiorum docet Theodoret. q. 6. in librum Iosue, eo quod fuerit prima urbs, quam filij Israel post transitum Iordanis ceperunt, id quod significatur illis verbis Iosue 6. *Sit ciuitas haec anathema, & omnia quae in ea sunt, Domino. Quicquid autem auri, aut argenti fuerit & vasorum aeneorum, ac ferri, Domino consecratur repositum in thesauro eius.* Quo loco, quanquam anathema significat illud, quod penitus aboletur, ciuitasque illa eam ob causam anathema fuerit, quod praecipit a Domino fuerit, ut omnino extingueretur, & incenderetur, ut Isidorus Clarius, & Vatablus in eum locum annotarunt: tamen Lyranus docet vocem Hebraeam *Cherem*, pro qua Septuaginta verterunt anathema duo significare, destructionem nimirum, & consecrationem: & utranque significationem in hoc facto concurrisse, quoniam ciuitas cum habitatoribus fuit euerfa, aurum, verum, & argentum, aes, & ferrum reseruata fuerunt, & Domino consecrata, ita ut profanis vrbibus applicari non possent. Quod autem vox *Cherem* consecrationem significet, patet Leuit. vigesimo septimo *Omnis consecratio Deo. quae offertur ab homine, non redimetur.* Vbi Hebraice pro consecratione est *Cherem*, & Septuaginta non anathema per E. sed anathema per H. translulerunt: quanquam non desint, qui etiam hoc loco *Cherem* pro euerfione accipiant, ut ista consecratio sit per modum anathematis, hoc est, occisionis, & euerfionis.

Virgines primitia spoliiorum Christi.

Theod. Ios. 6. 17. 19.

Isid. Clarius. Vatablus. Lyranus. Septuag. Vrbis Hierico per euerfionem consecratur Deo. Leuit. 27. 29.

Septuag.

Septima ratio, quoniam sicut rei sceleris sunt, qui primitias Deo consecratas deuorant, eum soli Deo debeantur: vnde de Israele ita loquitur Hier. c. 2. *Sanctum Israel Domino, primitiae frugum eius: omnes qui deuorant eum, delinunt: mala venient super eos, dicit Dominus. Primitiae, inquit Hieronymus, semper debentur sacerdotibus, non hostibus: & quomodo qui primitias deuorant nequaquam de genere sacerdotali, sceleris rei sunt: sic qui contumant Israel, malis subiciuntur. Sicut igitur, inquam, qui primitias consumunt, magni cuiusdam sceleris rei existimantur: ita in eos, qui virginum sacratum integritatem aut violant, aut sollicitant, tanquam in execrandi flagitij reos acerrime Deus animaduertit. Audi, quid referat D. Hiero. D. Hiero.*

III.

Hierem. 23.

D Hieron. Violatores virginum sacratum acer-rime visitetur Deus.

nymus in epist. ad Latam de institutione filie: *Præterea, inquit, nobilissima quondam femina iubente viro Hymetio, qui patruus Eustochij virginis fuit, habitum eius, cultumq; mutavit. Neglectum crinem mundano more texuit, sibi vincere cupiens, & virginis propositum, & matris desiderium: & ecce tibi eadem nocte cernitur somnis venisse ad se Angelus terribili voce minitans panem, & hac verba frangentem. Tu ne ausa es viri imperium præferre Christa: tu caput virginis Dei tui sacrilegiis attrectare manibus? quæ iam nunc arescent, videntur excruciatæ, quia feceris, & finito mense quinto ad inferna duceris. Sin autem persecuteris in scelere, & marito simul orbaberis, & filii. Omnia per ordinem expleta sunt, & seram misera penitentiam velox signavit interitus. Sic videscitur Christus visitatores templi sui, sic gemmas, & pretiosissima ornamenta defendit. Hæc Hieronymus.*

V. Denique aduertendum ex D. Chryl. serm. de Ascens. Domini, primitias, quæ à Deo expetuntur, esse fructum non imperfectum, & imbecillum, sed validum, & fortem: id quod probat ex Leuit. 19. vbi de primis fructibus, quos Hebræi statim post ingressum in terram promissionis collecturi erant, dicitur. *Quando ingressi fueritis terram, & plantaueritis in ea ligna pomifera, auferetis præputia eorum: poma quæ germinat, immunda erunt vobis. Quarto autem anno omnium fructus eorum sanctificabitur laudabilis Domino, quinto autem anno comedetis fructus: & clarius iuxta Septuag. interpretes: Tribus annis depurgabitur fructus eius. Quarto autem anno fructus sanctus erit Domino. In quem locum D. Chryl. docet primitias fructuum terræ promissionis non fuisse quolibet primos fructus, sed perfectos, & validos, & idcirco præcepisse Dominum, ut fructus quarti anni sibi offerrentur: ne verò quisquam, priusquam ipse, eius terræ fructibus vesceretur, simul iussisse, ne populus trium præcedentium annorum poma comeret. Fide, inquit, legum conditoris prudentia fructum primum nec manducari permittit, ne ante Deum quisquam eis percipisse videatur: nec offerri concepit, ne Deo immaturus offeratur: sed, Dimitte, inquit, quia primus est, nec offeras, quia oblatione nondum dignus est. Hæc ille. Ex quo licet colligere eam tantum integritatem mentis & corporis primitiarum nomen mereri, quæ perfecta est, eamque illibatam omnino debere esse ab hominibus, ut Deo offerri possit.*

Cur virgines dicantur sequi Agnum, quocumque ierit?

Hi sequuntur Agnum, quocumque ierit.

SECTIO VII.

I. Illud etiam mirum de virginibus Ioannes commemorat, quod sequantur in Cælo Agnum, quocumque ierit, quod sane sicut commendationem virginitatis eximiam, ita non mediocrem difficultatem continet, si ut omnino fatendum est, aliquid proprium, & peculiare virginibus his verbis Ioannes complectitur: nam si communis hæc est omnium beatorum prærogatiua, non erat, cur eam Ioannes tanquam laudem aliquam eximiam virginibus tribueret. Id quod etiam Ecclesia videtur intellexisse, cum in festo virginum canit.

*Quocumque pergis, virgines
sequuntur, atque laudibus
Post te canentes cursitant,
Hymnosque dulces personant.*

D. Gregor.
Nazianz.
D. August.

Et Greg. Naz. catmine de virginitate de virginibus loquens, cum ait:
*Se chorus ingens,
Carpere quem nequeas, Regem letissimus ambit,
Cælestis, studioque omni Deus esse laborans.*

D. Aug.